

СЕКЦІЯ 8. ВИЩА ОСВІТА

Виноградова Г. В.,

УДК 37.026.9

канд. юрид. наук, доцент,

доцент кафедри цивільного та трудового права,

Державний вищий навчальний заклад "Київський

національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана", м. Київ

Виноградова Г. В. Використання дебатів як навчальної гри при підготовці майбутніх юристів. *Актуальний стан та основні пріоритети розвитку педагогіки* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 28 травня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 60 – 61.

ВИКОРИСТАННЯ ДЕБАТІВ ЯК НАВЧАЛЬНОЇ ГРИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Soft skills на сьогодні, в сучасних умовах поглиблення міжнародної інтеграції та розвитку міжнародного ринку праці, відіграють на рівні із hard skills значну роль при підготовці фахівців будь-якої сфери. Саме опанування таких навичок ще в стінах закладів вищої освіти робить молодих фахівців конкурентоспроможними на ринку праці. Серед основних soft skills, зокрема, комунікативні навички, вміння виступати публічно, навички командної роботи, гнучкість та адаптивність. Їх розвиток надзвичайно актуальний, в тому числі, для майбутніх правників. На сьогодні випускникам досить часто бракує вміння переконувати, правильно аргументувати власну позицію та вести переговори. На жаль, сьогодні а ні у вітчизняних школах, а ні у закладах вищої освіти розвитку навичок ведення молоддю дебатів не приділяється належної уваги. При цьому про обставини, які актуалізують необхідність такого різновиду інформаційного контакту як дебати, згадується в науковій літературі педагогічного спрямування [3]. Безумовно, вища школа не може стояти осторонь сучасних потреб ринку праці.

Важливість та шляхи впровадження дебатів як комунікативної гри при підготовці юристів різної спеціалізації досліджується недостатньо. В той же час питання необхідності впровадження дебатних технологій в практику викладання майбутнім юристам не викликає сумнівів. Адже, в курсах судової риторики традиційно такі прийоми відпрацьовуються [2, с. 33-35]. Таким чином можна констатувати, що судові дебати відносно давно і досить успішно впроваджуються в навчальний процес.

Вміння успішного проведення дебатів з різноманітних тем є безумовно важливою складовою ораторської (риторичної) компетенції фахівця. Саме тому на нашу думку, доцільно впроваджувати такого роду комунікативні ігри не лише в рамках спеціалізованих курсів судової риторики, які без сумніву є базовими при підготовці фахівців [1; 2], але і при викладанні прикладних курсів приватно-правового напрямку. Дебати в даному випадку можна розглядати як шлях не тільки до опанування базових комунікативних навичок, і й до більш ґрунтового осмислення правової природи тих чи інших інститутів приватного права.

В ряді дисциплін приватно-правового спрямування студентам повсякчас пропонуються до розгляду дискусійні теми. Саме з метою їх більш глибокого дослідження вбачається за доцільне застосовувати такий педагогічний прийом. Наприклад, в курсі “Сімейне право” розглядаються поняття сім’ї та шлюбу як правових категорій, проблеми трансформації інституту сім’ї в сучасному суспільстві, правові та етичні аспекти сурогатного материнства, питання права на аборт, договірного регулювання особистих немайнових відносин подружжя, вади та переваги укладення шлюбного договору, перспективи розвитку партнерського договору, проблемні питання усиновлення та багато інших. В рамках курсу “Житлове право” – це актуальні дискусійні питання щодо самостійності галузі житлового права, шляхи реалізації конституційно закріпленого права на житло в Україні, використання особистого сервітуту в житловому праві, позбавлення права на житло тощо. Такі та інші подібні теми зазвичай викликають у студентської молоді надзвичайну зацікавленість і, відповідно, методика застосування дебатних технологій виявляється достатньо ефективною для досягнення поставлених освітніх цілей. При цьому досить успішно впроваджується такий вид учбових дебатів, як експрес-дебати, в яких час підготовки зведено до мінімуму.

Для майбутніх юристів набуті комунікативні навички участі в обговореннях актуальних питань реалізації правовідносин, аргументованого та послідовного відстоювання своєї позиції, а також заперечення точки зору протилежної сторони, є визначальними. Слід погодитися з висловленою тезою про те, що інтелектуальні змагання (а дебати безумовно можна віднести до них) сприяють формуванню гнучкості, краси і креативності мислення, які необхідні для успішного вирішення навчальних і життєвих проблем [3].

Досвід використання дебатів як інтелектуальної гри при підготовці майбутніх юристів в таких навчальних дисциплінах приватно-правового напрямку, як сімейне право, житлове право демонструє значну зацікавленість здобувачів освіти в заняттях такого формату, дає можливість більш глибокого опанування не тільки нормативного матеріалу із запропонованої тематики, а й наукових та статистичних джерел. Підготовка до дебатів вимагає опрацювання студентом доволі значного масиву інформації, і він набагато більший того мінімуму, що зазвичай пропонують навчальні програми. Таким чином відбувається не тільки накопичення певного обсягу знань, а й критичне осмислення глибини та складності матеріалу, який вивчається.

Список використаних джерел

1. Гапотій В. Д., Куліда О. О. Основи ораторського мистецтва юриста. Навчально-методичний посібник-практикум (галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право) / уклад.: В. Д. Гапотій, О. О. Куліда. Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2018. 110 с.
2. Георгізова І. Л. Навчально-методичний посібник з дисципліни “Судова риторика”. Черкаси : Видавництво ФОП ПП Попадюк С. В., 2015. 48 с.
3. Єрмоленко А. Б. Дебатні технології: педагогічна практика. *Післядипломна освіта в Україні*. 2015. № 1 (36). С. 81 – 85.